

Projectoproep implementatieprojecten ebpracticenet 2023

Achtergrond

Binnen het Belgische EBP-netwerk ondersteunt ebpracticenet de verspreiding en implementatie van evidence-based aanbevelingen uit praktijkrichtlijnen bij gezondheidsberoepen in de eerste lijn.

Idealiter is er bij implementatie van aanbevelingen uit praktijkrichtlijnen aandacht voor de problemen met de huidige praktijk, barrières voor implementatie, en de keuze voor strategieën om deze barrières weg te werken¹. Hoewel er verschillende implementatiestrategieën beschikbaar zijn²⁻⁴, wordt in de praktijk vaak gekozen voorkennisoverdracht als belangrijkste implementatiestrategie⁵, terwijl er een brede wetenschappelijke consensus is dat kennisoverdracht alleen onvoldoende is om gedrag te veranderen^{6,7}. Strategieën die gericht zijn op probleemidentificatie (identificatie van barrières, audit en feedback) en begeleiding van zorgverleners in het veranderproces (facilitatie, supervisie) blijven onderbelicht, net als strategieën die gericht zijn op de organisatie van de zorg (op verschillende organisatieniveaus), of strategieën die patiënten betrekken bij de implementatie van richtlijnaanbevelingen^{2,5,8}. Paradoxaal genoeg blijkt er dus een evidence-practice gap voor het gebruik van implementatiestrategieën^{6,9}.

Het doel van deze projectoproep is om projecten te financieren die implementatie van (aanbevelingen uit) praktijkrichtlijnen bevorderen door gebruik te maken van effectieve implementatietechnieken die (in het Belgisch zorglandschap) tot nu toe onderbenut bleven. Hierdoor dragen deze projecten bij aan de verdere verspreiding van evidence-based gebruik van implementatiestrategieën in de eerstelijnsgezondheidszorg. Geselecteerde projecten zijn kleinschalig, maar hebben potentieel voor bredere implementatie (natraject of opschaling door middel van andere financiering), om zo een blijvende impact te hebben op de kwaliteit van de eerstelijnszorg, met blijvende gezondheidswinst. Een focus op een gezondheidsprobleem dat opgenomen is in de lijst met gezondheidszorgprioriteiten die door verschillende openbare en wetenschappelijke autoriteiten werden geïdentificeerd als basis voor prioriteiten van het EBP-netwerk, is hierbij een pluspunt (lijst in bijlage).

Projecten die eerder financiering ontvingen vanuit ebpracticenet kunnen in aanmerking komen voor follow-upfinanciering. Bij aanvraag voor follow-up financiering is het belangrijk om de relatie tussen de het eerdere project en de huidige aanvraag te verduidelijken. Acties die eerder gepland en gefinancierd werden tijdens de vorige projectperiode komen niet in aanmerking voor follow-up financiering (geen dubbele financiering).

Budget en timing:

De projecten hebben een looptijd van 1 jaar, en worden opgestart in 2023. Maximaal budget voor een project is €30 000. Het begrote budget laat ons toe om maximaal 5 projecten te financieren. Succesvolle projecten hebben de mogelijkheid om follow-up financiering aan te vragen (max 1 jaar/€30000). Plannen voor het follow-up project kunnen deel uitmaken van de aanvraag.

Indienen van project:

Indienen kan via het bijgevoegde formulier, ten laatste op 1/11/2022.

Evaluatie:

Evaluatie is gebaseerd op onderstaande criteria.

1. Implementatieproces en gebruik van specifieke implementatiestrategieën. (50%)
 - a. Potentieel voor effectiviteit: er wordt in het project gebruik gemaakt van strategieën die hun effectiviteit bewezen hebben, en/of goed afgestemd zijn op een belangrijke barrière voor richtlijnimplementatie.
 - b. Meerwaarde voor Belgische implementatieprojecten: er wordt gebruik gemaakt van implementatiestrategieën die nog niet wijdverspreid zijn, en het project kan bijdragen aan verdere verspreiding van deze strategieën in de Belgische eerste lijn. De strategieën werken in op barrières die relevant zijn voor verschillende implementatievragen in de eerste lijn.
 - c. Duurzame gedragsverandering: er is in het implementatieproject aandacht voor de duurzaamheid van de gedragsverandering.
 - d. Evaluatie: er is in het implementatieproject aandacht voor evaluatie
 - e. Natraject: er zijn na het project mogelijkheden voor opschaling of andere vormen van valorisatie.
2. Impact op zorgkwaliteit en gezondheidsuitkomsten (30%)
 - a. Impact van het gezondheidsprobleem en problemen met huidige zorg: Het implementatieproject focust op een gezondheidsprobleem dat een belangrijke impact heeft op de vroegtijdige sterfte of levenskwaliteit van de populatie, en waarbij diagnose/behandeling/zorg voor het gezondheidsprobleem in de eerste lijn momenteel niet in overeenstemming is met aanbevelingen uit een praktijkrichtlijn. Een focus op een gezondheidsprobleem dat opgenomen is in de lijst van prioriteiten is hierbij een meerwaarde.
 - b. Kwaliteit van evidentie en richtlijn: In het project wordt gebruik gemaakt van aanbevelingen uit een praktijkrichtlijn van hoge kwaliteit, waarbij de onderliggende kwaliteit van de studies aanvaardbaar is.
3. Haalbaarheid (20%)
 - a. Projectdoelen zijn concreet, en er is een werkplan dat haalbaar is om deze doelen te bereiken binnen de projectduur van 1 jaar (+ 1 jaar follow-up).
 - b. Het aangevraagde budget is realistisch om de projectdoelen te bereiken.

Referenties

1. Peters S, Bussi eres A, Depreitere B, et al. Facilitating Guideline Implementation in Primary Health Care Practices. *J Prim Care Community Health*. 2020;11:2150132720916263. doi:10/ggvnhh
2. Mazza D, Bairstow P, Buchan H, et al. Refining a taxonomy for guideline implementation: results of an exercise in abstract classification. *Implementation Science*. 2013;8(1):32. doi:10.1186/1748-5908-8-32
3. Powell BJ, Waltz TJ, Chinman MJ, et al. A refined compilation of implementation strategies: results from the Expert Recommendations for Implementing Change (ERIC) project. *Implementation Science*. 2015;10(1):21. doi:10/f635v6

4. Atkins L, Francis J, Islam R, et al. A guide to using the Theoretical Domains Framework of behaviour change to investigate implementation problems. *Implementation Science*. 2017;12(1):77. doi:10.1186/s13012-017-0605-9
5. Lau R, Stevenson F, Ong BN, et al. Achieving change in primary care—effectiveness of strategies for improving implementation of complex interventions: systematic review of reviews. *BMJ Open*. 2015;5(12). doi:10/f8xwhs
6. Soong C, Shojania KG. Education as a low-value improvement intervention: often necessary but rarely sufficient. *BMJ Qual Saf*. 2020;29(5):353-357. doi:10.1136/bmjqs-2019-010411
7. Michie S, Johnston M, Abraham C, Lawton R, Parker D, Walker A. Making psychological theory useful for implementing evidence based practice: a consensus approach. *BMJ Quality & Safety*. 2005;14(1):26-33. doi:10/cxktr9
8. Waltz TJ, Powell BJ, Matthieu MM, et al. Use of concept mapping to characterize relationships among implementation strategies and assess their feasibility and importance: results from the Expert Recommendations for Implementing Change (ERIC) study. *Implementation Science*. 2015;10(1):109. doi:10/f7k9xr
9. Westerlund A, Nilsen P, Sundberg L. Implementation of Implementation Science Knowledge: The Research-Practice Gap Paradox. *Worldviews Evid Based Nurs*. 2019;16(5):332-334. doi:10/ghsnhp

Bijlage: Huidige lijst met gezondheidszorgprioriteiten geïdentificeerd door openbare en wetenschappelijke autoriteiten (periode 2023-2024).

Deze lijst bevat de huidige lijst met gezondheidszorgprioriteiten die door verschillende openbare en wetenschappelijke autoriteiten werden geïdentificeerd als basis voor prioriteiten van het EBP-netwerk. Meer informatie over deze procedure is te vinden in KCE rapport 317A: EBP netwerk: Charter van goed bestuur.

Aandacht voor de niet voorgelegde (of uitgestelde) en niet behandelde gezondheidsproblemen ten tijde van de Covid-epidemie
Aanpak van de long covid problematiek & behandeling van covid
Preventie en aanpak van frailty bij ouderen
Preventie en aanpak van obesitas
Rol van de eerste lijn in de aanpak van een pandemie
Mentale gezondheid, angststoornissen en stress-gerelateerde psychische problemen
Rol van een gezonde levensstijl ter preventie van ernstige infecties
Opvolging baarmoederhalskankerscreening
Screening borstkanker
Screening osteoporose
Samenwerkingsmodellen prenataal traject
Gynaecologische zorg in de eerste lijn
Aanbevelingen/richtlijnen voor wat betreft toegankelijkheid van de zorg en/of meer specifiek het patiëntenvervoer die kunnen bijdragen hieraan
Aanbevelingen/richtlijnen die kunnen bijdragen aan een betere ondersteuning en/of begeleiding van chronische patiënten die zich in een situatie van polymedicatie bevinden
Meer aandacht en/of interventies die de levenskwaliteit van en/of de kwaliteit van zorg voor kwetsbare ouderen verhogen.
Maatregelen/aanbevelingen die kunnen bijdragen aan een ondersteuning van de complexe zorg van patiënten met een chronische aandoening & EBP benadering bij mensen met multimorbiditeit
een betaalbare en kwaliteitsvolle kinesitherapie, die beantwoordt aan de noden van de individuele patiënt en ingebed wordt in de globale zorg
Begeleidende en / of ondersteunende acties in het kader van de gezondheidszorgdoelstellingen zoals bepaald in het meerjarig begrotingstraject voor de verzekering voor geneeskundige verzorging
Oordeelkundig gebruik van medische beeldvorming, klinische biologie, antibiotica in functie van de integratie van een Clinical Decision Support Systeem (momenteel in opmaak)
Het gebruik van medische beeldvorming in de tandheelkunde
Ondervoeding in de eerste lijn (bij ouderen)
De conservatieve behandeling van osteoartrose
Eetproblemen en eetstoornissen bij jongeren
Screening tool voor het detecteren van verhoogd valrisico
Lage rugpijn

